PROPRIETĂȚI ALE UNUI SIMPLEX

de

AUREL IOANOVICIU

Fie $A^r = (a_0, a_1, \ldots, a_r)$ un simplex al spațiului euclidian $R^n(r \leqslant \leqslant n)$. Numim *centru de greutate* al simplexului A^r punctul

$$(1) \qquad g = \frac{a_0 + a_1 + \ldots + a_r}{r+1} = \frac{A}{r+1}.$$

Punctul g aparține evident simplexului A^r, întrucît toți coeficienții punctelor a_i sînt pozitivi, iar suma lor este 1.

Numim încă *față opusă* vîrfului a_i, fața $A_i^{r-1} = (a_0, a_1, \ldots, a_{i-1}, a_{i+1}, \ldots, a_r)$; deasemenea vom spune despre două fețe C^s, B^t că sînt *fețe opuse*, dacă ele nu au nici un vîrf comun, dar ansamblul lor conține toate vîrfurile simplexului A^r. Numim *mediană* a unui simplex segmentul care are o extremitate într-unul din vîrfurile simplexului și cealaltă extremitate în centrul de greutate al feței opuse. Evident un simplex A^r are $r+1$ mediane.

TEOREMA 1. *Medianele unui simplex sînt concurente în centrul de greutate al simplexului, care împarte mediana în raportul*

$$\frac{\rho(g, g_i)}{\rho(g, a_i)} = \frac{1}{r}.$$

Demonstrație. Fie a_i unul din vîrfurile simplexului și

$$g_i = \frac{a_0 + a_1 + \ldots + a_{i-1} + a_{i+1} + \ldots + a_r}{r} = \frac{A_i}{r}$$

centrul de greutate al feței opuse vîrfului a_i. Un punct oarecare de pe segmentul (a_i, g_i) poate fi scris sub forma:

$$x = (1 - s)\, a_i + s g_i, \; 0 \leqslant s \leqslant 1.$$

Pentru $s = s_0 = \frac{r}{r+1}$ obținem un punct x_0 de pe segmentul (a_i, g_i), întrucît $0 < s_0 < 1$. Avem:

$$x = \left(1 - \frac{r}{r+1}\right) a_i + \frac{r}{r+1} g_i = \frac{a_0 + a_1 + \ldots + a_r}{r+1} = g.$$

Avem încă:

$$\frac{\rho(g, g_i)}{\rho(g, a_i)} = \sqrt{\frac{\left[\frac{A_i}{r} - \frac{A}{r+1}\right]^2}{\left[a_i - \frac{A}{r+1}\right]^2}}.$$

Făcînd calculele și ținînd seama de relația $a_i + A_i = A$, obținem:

$$\frac{(g, g_i)}{(g, a_i)} = \frac{1}{r}.$$

Teorema următoare reprezintă un rezultat mai general. Dacă B^s și C^t sînt două fețe opuse ($s + t = r - 1$) și k este cel mai mic dintre numerele $s + 1$, $t + 1$, vom numi k-mediană (polimediană) segmentul (g_s, g_t), g_s și g_t fiind centrele de greutate ale simplexelor B^s, C^t.

TEOREMA 2. *Toate polimedianele unui simplex sînt concurente în centrul de greutate al simplexului care împarte fiecare polimediană în raportul*

$$\frac{\rho(g, g_s)}{\rho(g, g_t)} = \frac{t+1}{s+1}.$$

Demonstrație. Fie $B^s = (a_{\alpha_0}, a_{\alpha_1}, \ldots, a_{\alpha_s})$, $C^t = (a_{\alpha_{s+1}}, \ldots, a_{\alpha_r})$ două fețe opuse ale simplexului A^r și g_s, g_t respectiv centrele lor de greutate, unde

$$g_s = \frac{a_{\alpha_0} + a_{\alpha_1} + \ldots + a_{\alpha_s}}{s+1} = \frac{A_{s+1}}{s+1},$$

$$g_t = \frac{a_{\alpha_{s+1}} + \ldots + a_{\alpha_r}}{r-s} = \frac{A_{r-s}}{r-s} = \frac{A_{r-s}}{t+1}.$$

Un punct oarecare x de pe segmentul (g_s, g_t) poate fi scris sub forma:

$$x = (1-u)g_s + ug_t, \quad 0 < u < 1.$$

Punctul $x = x_0$ corespunzător valorii $u = u_0 = \frac{r-s}{s+1}$, aparține segmentului (g_s, g_t) întrucît $0 < u_0 < 1$. Avem:

$$x_0 = (1-u_0)g_s + u_0 g_t = \frac{s+1}{r+1}g_s + \frac{r-s}{r+1}g_t = \frac{a_0 + a_1 + \ldots + a_r}{r+1} = g,$$

deci polimediana (g_s, g_t) trece prin centrul de greutate g al simplexului A^r. Avem deasemenea:

$$\frac{\rho(g, g_s)}{\rho(g, g_t)} = \sqrt{\frac{\left[\frac{A_r}{r+1} - \frac{A_{s+1}}{s+1}\right]^2}{\left[\frac{A_r}{r+1} - \frac{A_{r-s}}{r-s}\right]^2}} = \frac{r-s}{s+1} = \frac{t+1}{s+1}.$$

D e f i n i ţ i e. *Un vector z este ortogonal unui simplex A^r, $r \leq n$, dacă este ortogonal cu r vectori independenţi din A^r. Vectorii z îi numim vectori normali ai simplexului A^r.*

Pentru a arăta că această definiţie este corectă, trebuie să demonstrăm că dacă un vector z este ortogonal cu r vectori independenţi din A^r, atunci el este ortongonal oricărui alt vector din simplexul A^r.

Pentru aceasta, fie x_α, $\alpha = 1, 2, \ldots, r$ un sistem de r vectori independenţi şi x un vector oarecare din A^r. Fie z un vector ortogonal vectorilor x_α, deci satisfăcînd condiţiilor:

$$zx_\alpha = 0. \tag{2}$$

Să demonstrăm că aceste condiţii atrag după sine relaţia:

$$zx = 0. \tag{3}$$

Întrucît într-un A^r există cel mult r vectori independenţi, orice vector x poate fi exprimat liniar în funcţie de x_α. Deci:

$$x = \lambda^\alpha x_\alpha, \tag{4}$$

unde λ^α sînt numere reale satisfăcînd condiţiilor:

$$\lambda^\alpha \geq 0,\ \lambda^1 + \lambda^2 + \ldots + \lambda^r = 1.$$

Înlocuind (4) în (3), avem:

$$zx = z(\lambda^\alpha x_\alpha),$$

care pe baza distributivităţii produsului scalar se poate scrie:

$$zx = \lambda^\alpha(zx_\alpha),$$

de unde rezultă ţinînd seama de (2):

$$zx = 0.$$

Întrucît z este un vector arbitrar din R^n, direcţia lui depinde de $n - 1$ constante arbitrare; relaţiile (2) determină r dintre aceste constante, deci z depinde de $n - r - 1$ parametri. Rezultă că un simplex A^r dintr-un spaţiu R^n are o infinitate de ordinul $n - r - 1$ de normale. În particular, dacă $r = n - 1$, deci dacă avem un simplex A^{n-1} din R^n, acesta admite o singură normală. În cazul $r = n$ avem un sistem de n ecuaţii independente cu $n - 1$ necunoscute, care nu admite soluţii; deci un simplex A^n din R^n nu admite normală.

B I B L I O G R A F I E

1. P o n t r e a g h i n, L. S. *Introducere în topologia combinatorie*

Résumé

P R O P R I É T É S D'U N S I M P L E X E

On introduit les notions de médiane, polimédiane et vecteur normal dans un simplexe A^r de l'espace euclidien à n dimension R^n. Ensuite on démontre quelques propriétés d'un simplexe concernant ces éléments.